Fundacja „Drabina Rozwoju”
ul. Chmielna 2 lok.31, 00-020 Warszawa
www.drabina.org
Adres do korespondencji:
ul. Ratuszowa 11, 03-450 Warszawa

Tytuł lekcji: Wielka podróż w małym kajaku – lekcja o wytrwałości na przykładzie Aleksandra Doby.

Czas trwania: 45 minut

Cele lekcji:

- **Uczeń będzie wiedział:**
  - Kim był Aleksander Doba i dlaczego jest uznawany za niezwykłego podróżnika.
  - Jakie niebezpieczeństwa (sztormy, fale, słona woda) wiążą się z podróżą przez ocean.
  - Dlaczego nie można pić słonej wody morskiej.
  - Czym jest wytrwałość (siła woli) i dlaczego jest ważniejsza niż siła mięśni.
- **Co się zmieni po lekcji (Uczeń będzie potrafił):**
  - Wyjaśnić na podstawie prostego doświadczenia różnicę między wodą słodką a słoną.
  - Wskazać na mapie Ocean Atlantycki.
  - Podać przykłady radzenia sobie z trudnościami w dążeniu do celu.
  - Rozwinie umiejętność wyciągania wniosków z opowiadania i prostych eksperymentów.

Metody i techniki nauczania:

- **Oglądowa:** pokaz animacji, praca z mapą świata.
- **Słowna:** pogadanka, rozmowa kierowana, burza mózgów.
- **Praktyczna:** doświadczenie przyrodnicze (badanie słonej wody), praca z kartą pracy.
- **Aktywizująca:** zabawa ruchowa symulująca sztorm.

Uzupełniające środki dydaktyczne:

- Projektor i ekran
- Mapa świata lub globus.
- Materiały do doświadczenia: 2 przezroczyste kubeczki, woda, sól, łyżeczka.
- Duża niebieska płachta materiału (np. koc, folia malarska lub chusta animacyjna).
- Karty pracy (załączniki 1-3).
- Kredki.

Projekt: **„Odkrywcza klasa - świat w zasięgu ręki”** - interaktywne pomoce dydaktyczne oraz materiały o charakterze edukacyjnym dla klas 1-3 w zakresie nauk przyrodniczych, ścisłych oraz astronomii i astronautyki
realizowany przez Fundację „Drabina Rozwoju”
Zadanie finansowane ze środków Ministra Edukacji w ramach programu pn. „Odkrywcy”

Fundacja „Drabina Rozwoju”
ul. Chmielna 2 lok.31, 00-020 Warszawa
www.drabina.org
Adres do korespondencji:
ul. Ratuszowa 11, 03-450 Warszawa

Przebieg lekcji

1. Wprowadzenie - Od wanny do oceanu

N: Nauczyciel wita uczniów i zaprasza ich na środek sali, siadając w kręgu. N: *„Czy lubicie bawić się w wannie podczas kąpieli? Co puszczacie na wodę? Małe stateczki, kaczuszki, a może łódeczki z mydła?”* U: Uczniowie dzielą się swoimi doświadczeniami. N: *„Świetnie. A teraz wyobraźcie sobie, że wasza wanna nagle staje się ogromna. Większa niż szkolna sala gimnastyczna... i jeszcze większa! Staje się wielka jak cały ocean. A wy jesteście na samym środku w tej swojej małej, zabawkowej łódeczce. Trochę straszne? A może fascynujące?”* N: *„Dzisiaj poznamy historię człowieka, dla którego taka przygoda była największym marzeniem. I co najważniejsze, był to Polak, tak jak my.”*

2. Wyświetlenie animacji - Niezwykły Pan Olek

N: *„Zapraszam Was teraz na krótki film o tym niezwykłym podróżniku. Obejrzyjcie uważnie, jak wyglądała jego podróż i jakich miał gości.”*

3. Omówienie animacji - Kim był Aleksander Doba?

N: Po zakończonej projekcji nauczyciel inicjuje rozmowę. N: *„O kim opowiadał ten film?”* U: O Aleksandrze Dobie / O podróżniku z wąsami. N: *„Co takiego niezwykłego zrobił Pan Aleksander, nazywany też Panem Olkiem?”* U: Przepłynął ocean. Sam w kajaku. N: *„Tak! Przepłynął cały Ocean Atlantycki.”* (Nauczyciel podchodzi do mapy świata lub globusa i pokazuje ogrom Oceanu Atlantyckiego). *„Zobaczcie, to tędy płynął. Jak nazywał się jego kajak?”* U: "Olo". N: *„Zgadza się. A co miał w środku? Czy miał silnik?”* U: Nie, miał jedzenie, wodę do picia, kompas. Płynął dzięki sile rąk.

4. Część badawcza - Doświadczenie "Dlaczego nie można pić słonej wody?"

N: *„Pan Olek był otoczony z każdej strony wodą, a jednak musiał zabrać ze sobą zapas wody do picia. Dlaczego nie mógł po prostu napić się wody z oceanu, kiedy poczuł pragnienie?”* U: Bo była słona. N: *„Właśnie. A czy picie słonej wody jest zdrowe? Zróbmy mały eksperyment smakosza.”* N: Nauczyciel przygotowuje na stole dwa kubeczki z czystą wodą. Do jednego z nich wsypuje 2-3 łyżeczki soli i dokładnie miesza. N: *„W tym kubeczku mamy wodę słodką, jak w jeziorze, a w tym słoną, jak w oceanie. Potrzebuję odważnego ochotnika, który spróbuje wody z oceanu.”* N: Nauczyciel prosi ucznia, aby zanurzył tylko koniuszek palca w słonej wodzie i posmakował. U: Uczeń krzywi się. *„Słone! Niedobre!”* N: *„Dokładnie. Woda w oceanie jest tak bardzo słona, że nasze ciało nie potrafi sobie z nią poradzić. Nasze nerki, które działają jak filtr, psują się od nadmiaru soli. Zamiast ugasić pragnienie, po wypiciu słonej wody chce nam się pić*

Projekt: **„Odkrywcza klasa - świat w zasięgu ręki”** - interaktywne pomoce dydaktyczne oraz materiały o charakterze edukacyjnym dla klas 1-3 w zakresie nauk przyrodniczych, ścisłych oraz astronomii i astronautyki
realizowany przez Fundację „Drabina Rozwoju”
Zadanie finansowane ze środków Ministra Edukacji w ramach programu pn. „Odkrywcy”
Minister Edukacji

jeszcze bardziej i szybko możemy ciężko zachorować. Dlatego Pan Olek musiał bardzo oszczędzać swój zapas słodkiej wody.”

5. Aktywność ruchowa - "Sztorm na oceanie"

N: *„Picie słonej wody to nie jedyne niebezpieczeństwo. Co jeszcze groziło Panu Olkowi na środku oceanu?”* U: Wielkie fale, burze, rekiny! N: *„Zapraszam wszystkie kajaki 'Olo' na nasz ocean!”* N: Nauczyciel rozkłada na środku sali dużą niebieską płachtę materiału (koc, folię). Uczniowie siadają na niej. Nauczyciel i 2-3 uczniów stają dookoła i chwytają za brzegi. N: *„Wypływamy! Słońce świeci, fale są małe, kołyszemy się delikatnie.”* (Dorośli i pomocnicy lekko falują materiałem). N: *„Uwaga! Nadchodzi sztorm! Fale są wysokie jak dom!”* (Wszyscy mocno falują płachtą, a uczniowie-kajaki starają się utrzymać równowagę, śmiejąc się). N: *„Rekin! Płetwa!”* (Nauczyciel może "zaatakować" łaskotkami któregoś ucznia od spodu koca). N: *„Burza minęła... znów jest spokojnie.”*

6. Praca z Kartami Pracy - Siła woli

N: Nauczyciel prosi uczniów o powrót do ławek. N: *„Pan Olek płynął aż 99 dni. To dłużej niż całe wakacje! Musiał mieć bardzo silne mięśnie rąk od wiosłowania. Ale co było jego największą siłą? Pamiętacie z filmu?”* U: Głowa! Siła woli! Wytrwałość! N: *„Znakomicie. To wytrwałość. To taka supermoc, która mówi nam: 'Nie poddawaj się, dasz radę!', nawet kiedy jest bardzo trudno. Aby sprawdzić, co zapamiętaliście z ekwipunku Pana Olka, wykonajmy Kartę Pracy nr 1.”* N: Rozdaje Karty Pracy nr 1 i 2. Uczniowie pracują indywidualnie, kolorując i rysując.

7. Podsumowanie lekcji

N: Nauczyciel zbiera karty pracy. N: *„Pan Aleksander Doba aż trzy razy przepłynął ocean. Zmarł niedawno, zdobywając najwyższą górę Afryki - Kilimandżaro. Odszedł jak prawdziwy podróżnik.”* N: *„Czego nauczyliśmy się dzisiaj od Pana Olka?”* U: Że trzeba mieć marzenia. Że nie wolno się poddawać. Że Polacy są odważni. N: *„Mam nadzieję, że zapamiętacie tę historię. A na pamiątkę naszej podróży pokolorujcie swój własny kajak 'Olo'.”* N: Nauczyciel rozdaje Kartę Pracy nr 3 (kolorowanka).

Fundacja „Drabina Rozwoju”
ul. Chmielna 2 lok.31, 00-020 Warszawa
www.drabina.org
Adres do korespondencji:
ul. Ratuszowa 11, 03-450 Warszawa

Karta Pracy 1: Ekwipunek Podróżnika

Polecenie: Aleksander Doba musiał spakować do swojego kajaka "Olo" wszystko, co potrzebne na ponad trzy miesiące podróży. Otocz pętlą 5 rzeczy, które TWOIM ZDANIEM były mu **najbardziej potrzebne** na oceanie.

- Wiosło
- Czekolada
- Telefon komórkowy do dzwonienia do rodziny
- Specjalne jedzenie w paczkach
- Kompas (żeby wiedzieć, dokąd płynąć)
- Poduszka
- Zapas słodkiej wody do picia
- Książka z bajkami
- Kapelusz przeciwsłoneczny
- Komputer do gier
- Apteczka i lekarstwa
- Piłka

Projekt: **„Odkrywcza klasa - świat w zasięgu ręki”** - interaktywne pomoce dydaktyczne oraz materiały o charakterze edukacyjnym dla klas 1-3 w zakresie nauk przyrodniczych, ścisłych oraz astronomii i astronautyki
realizowany przez Fundację „Drabina Rozwoju”
Zadanie finansowane ze środków Ministra Edukacji w ramach programu pn. „Odkrywcy”

Fundacja „Drabina Rozwoju”
ul. Chmielna 2 lok.31, 00-020 Warszawa
www.drabina.org
Adres do korespondencji:
ul. Ratuszowa 11, 03-450 Warszawa

Karta Pracy 2: Mapa Podróży i Wyzwania

Polecenie: Na mapie poniżej widać Ocean Atlantycki. Narysuj żółty kajak Pana Olka (może wyglądać jak łupinka orzecha lub banan). Następnie dorysuj na oceanie trzy niebezpieczeństwa, które na niego czekały:

1. Wielką falę.
2. Chmurę z błyskawicą (burzę).
3. Płetwę rekina wystającą z wody.

Projekt: **„Odkrywcza klasa - świat w zasięgu ręki”** - interaktywne pomoce dydaktyczne oraz materiały o charakterze edukacyjnym dla klas 1-3 w zakresie nauk przyrodniczych, ścisłych oraz astronomii i astronautyki
realizowany przez Fundację „Drabina Rozwoju”
Zadanie finansowane ze środków Ministra Edukacji w ramach programu pn. „Odkrywcy”
Minister Edukacji

Fundacja „Drabina Rozwoju”
ul. Chmielna 2 lok.31, 00-020 Warszawa
www.drabina.org
Adres do korespondencji:
ul. Ratuszowa 11, 03-450 Warszawa

Karta Pracy 3: Kolorowanka "Mój Kajak Marzeń"

Polecenie: Aleksander Doba nazwał swój kajak "Olo". Pokoloruj poniższy kajak i wymyśl dla niego swoją nazwę.

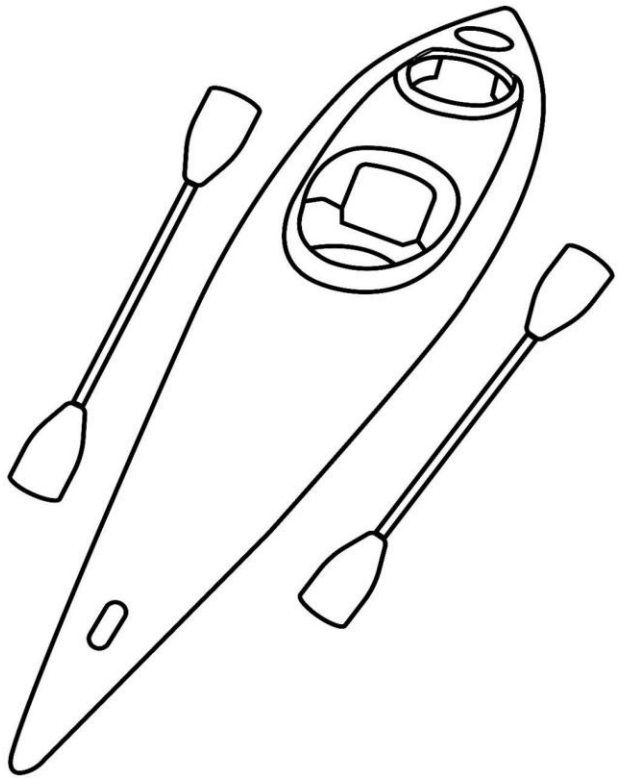

Nazwa mojego kajaka: .....

Projekt: **„Odkrywcza klasa - świat w zasięgu ręki” -** interaktywne pomoce dydaktyczne oraz materiały o charakterze edukacyjnym dla klas 1-3 w zakresie nauk przyrodniczych, ścisłych oraz astronomii i astronautyki
realizowany przez Fundację „Drabina Rozwoju”
Zadanie finansowane ze środków Ministra Edukacji w ramach programu pn. „Odkrywcy”